

Satakunnan maakuntakaava

Valmisteluvaihe 2007

1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

MOOTTORIURHEILUALUEET SEKÄ AMPUMA- JA RAVIRADAT

SATAKUNTALIITTO
Alueiden käytön toimiala
Ympäristösuunnittelija Anne Savola
30.3.2007

SISÄLLYS

1. JOHDANTO.....	5
2. MAAKUNTAKAAVOITUS.....	5
3. MOOTTORIURHEILUALUEITA SEKÄ RAVI- JA AMPUMARATOJA KOSKEVAT SIDOSRYHMIEN PALAUTTEET.....	5
4. MOOTTORIURHEILUALUEISIIN SEKÄ AMPUMA- JA RAVIRATOIHIN LIITTYVÄT SELVITYKSET.....	6
5. SELVITYSTEN TÄYDENTÄMINEN SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAA VARTEN.....	6
6. SELVITYKSEN PERUSTEELLA TEHDYT JOHTOPÄÄTÖKSET.....	9
6.1. Moottoriradat (ylikunnalliset, maakunnalliset).....	9
6.2. Raviradat.....	9
6.3. Ilmailuharrastus.....	10
6.4. Ampumaradat.....	10
7. MOOTTORIURHEILUALUEIDEN SEKÄ RAVI- JA AMPUMARATOJEN OSOITTAMISESTA MAAKUNTAKAAVASSA.....	10
7.1. Vaihtoehtojen vertailu.....	10
7.2. Selvityksen ehdotus teema-alueiden esittämisestä (ve 3).....	11
7.3. Teemaan liittyvien maakuntakaavamerkintöjen oikeusvaikutukset.....	14
8. MUUTOKSET VERRATTUNA SATAKUNNAN SEUTUKAAVAAN 5.....	15
9. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAPROSESSISSA.....	15
10. VALMISTELUPROSESSIN KUVAUS.....	15
LÄHTEET.....	17
KUVAT.....	18

Karttojen digitointi: Aija Lepistö

Valokuvat: Jyrki Liimatainen, Anne Savola

1. JOHDANTO

Satakunnan maakuntakaavan tavoiteraportti¹ on Satakunnan maakuntakaavan suunnittelun perusta. Tavoitteet on raportissa jaettu seitsemään eri teemaan, jotka perustuvat maankäyttö- ja rakennuslain 28 §:n mukaisiin sisältövaatimuksiin. Jokaisesta teemasta valmistellaan ennen maakuntakaavan valmisteluvaiheen aineiston työstämistä teemaraportti aihealueittain, missä tuodaan esiin taustaselvitysten tulokset sekä tehdään selvityksen ehdotukset maakuntakaavan aluevarausperiaatteista ja merkinnöistä. Lisäksi teemaraportissa arvioidaan kaavamerkintää vastaavan maankäytön vaikutukset. Yhdestä teemasta voi käytännössä olla useampikin teemaraportti aihealueesta riippuen. Merkittävimmät teemaraportit lähetetään valmistuttuaan tiedoksi ja mahdollista kommentointia varten sidosryhmille.

Tässä Satakunnan alue- ja yhdyskuntarakenteeseen liittyvässä teemaraportissa käsitellään moottoriurheilualueita, ampumaratoja sekä raviratoja. Lisäksi raportissa sivutaan lentoliikenteen alueita niihin liittyvän ilmailu-urheilun vuoksi. Lentokentät käsitellään erikseen ympäristön ja talouden kannalta kestäviä liikenteen järjestelyjä käsittelevässä Satakunnan maakuntakaavan teemaraportissa.

2. MAAKUNTAKAAVOITUS

Maakuntakaava on yleispiirteinen suunnitelma maakunnan alueiden käytöstä. Siinä esitellään maakunnan yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön perusratkaisut keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Sen laatii ja hyväksyy maakunnan liitto. Maakuntakaava kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen suunnittelujärjestelmään.

Valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa², maakuntakaavan sisältövaatimuksissa (MRL 28 §)³ sekä Satakunnan maakuntakaavan laadintaa koskevissa tavoitteissa⁴ ei ole erillistä mainintaa moottoriurheilualueiden käsittelystä tai osoittamisesta maakuntakaavassa. Moottoriurheilualueita koskevat tavoitteet voidaan johtaa esimerkiksi maakuntakaavan sisältövaatimuksista, joissa käsitellään maakunnan aluerakenteen tarkoituksenmukaista kehittämistä koskevista tavoitteista. Tähän pyritään hyödyntämällä olemassa olevia rakenteita ja maakunnan ominaispiirteitä sekä edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Satakunnan maakuntakaavaa laaditaan viidessä eri vaiheessa. Kansalaisilla ja muilla osallisilla on mahdollisuus antaa palautetta ja ottaa kantaa kunkin suunnitteluvaiheen sisältöön. Kaavan laatimisvaiheen aineisto on tarkoitettu asettaa mielipiteitä ja rakentavaa vuorovaikutuspalautea varten nähtäville vuonna 2006.

3. MOOTTORIURHEILUALUEITA SEKÄ RAVI- JA AMPUMARATOJA KOSKEVAT SIDOSRYHMIEN PALAUTTEET

Maakuntakaavan Satakunnan seutukaavaa 5 koskevassa kunta- ja sidosryhmäkyselyssä (18.7.2003) Satakunnan riistanhoitopiiri esitti, että käytössä olevat metsästys- ja ampumaradat on syytä ottaa huomioon taajamien laajentamissuunnitelmissa meluhaitan vuoksi. Muuta palautetta käsiteltävänä olevaan teemaan liittyen ei esitetty.

¹ Satakuntaliitto 2004

² Ympäristöministeriö 2001

³ Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999

⁴ Satakuntaliitto 2004

4. MOOTTORIURHEILUALUEISIIN SEKÄ AMPUMA- JA RAVIRATOIHIN LIITTYVÄT SELVITYKSET

Satakunnan seutukaavan 5 valmisteluun liittyen vuonna 1993 valmistui Satakunnan liikuntapaikkaselvitys, jossa käytiin läpi maakunnallisesti merkittävät liikunta- ja ulkoilualueet.⁵ Moottoriurheilualueita sekä ampumaratoja koskeva tietous päivitettiin myös vuonna 2003 ”Melutasoltaan hiljaiset alueet” – projektin yhteydessä.

5. SELVITYSTEN TÄYDENTÄMINEN SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAA VARTEN

Moottoriurheilualueita sekä ampumaratoja koskevia tietoja on päivitetty hyödyntämällä mm. maanmittaushallituksen maastotietokannan moottoriratoja sekä ampuma-alueita koskevia tietoja ja ottamalla epäselvissä tapauksissa yhteyttä lähinnä kuntien ympäristöviranomaisiin. Satakunnan riistanhoitopiirin edustajat kävivät myös läpi Satakuntaliitossa laaditun kartan maakunnassa sijaitsevien ampumaratojen osalta. Taulukossa 1 sekä kuvassa 1 (selvityksen lopussa) on esitetty Satakunnan alueella sijaitsevat moottoriradat sekä lentokentät. Ampumaradat on esitetty kuvassa 2.

Taulukko 1. Satakunnan alueella sijaitsevat moottoriradat.

KUNTA	ALUEEN NIMI	TIETOLÄHDE	SK 5 TUNNUS	MUUTA HUOMIOITAVAA
Eura	Moottorirata (karting)	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys	Ei sk:ssa	alueeseen rajoittuu LL-40 (lentoliikenteen alue), käyttö lähinnä paikallista
Eurajoki	Moottorirata (karting, JM)	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys, Rauman UA:n www-sivut	E-212, Koivuniemmi	käyttöaika ma-pe 9-21, la 9-17, su 12-21 toteutettu useita laajennus- ja kehittämishankkeita
Honkajoki	Pesämaiden moottoriurheilu- ja tapahtumakeskus	maastotietokanta, hankesuunnitelma, lehdistötiedote	E-201, Lakiakangas	ylikunnallinen, seudullinen, alueella kehittämishanke
Huittinen	Ajoharjoittelurata	Huittisten aikuiskoulutuskeskuksen www-sivut, ymp.sihteri Matti Forsman	E-213, ajoharjoittelurata	ylikunnallinen, seudullinen
Jämijärvi	Jämin jokamiesluokan rata (JM)	maastotietokanta, aluearkkitehti Ilmari Mattila	Ei sk:ssa	lähinnä paikallinen, käyttö vähäistä (n 1x/v ja kahdet kisat), Kankaanpään UA hakemassa ympäristölupaa
Kankaanpää	Ajoharjoittelukeskus	maastotietokanta	E-209, ajoharjoittelukeskus	ylikunnallinen, seudullinen
Karvia	Moottorirata (JM)	rakennustarkastaja Jukka Törmä	Ei sk:ssa	vanhalla kaatopaikalla, käyttö lähinnä paikallista (n. 5 kisaa/vuosi), talvella moottorikelkkakisat
Kokemäki	Järilän moottorirata (FK)	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys, www-sivut	Ei sk:ssa	aktiivikäytössä, käyttö ylikunnallista (Kokemäen FK-kerho)
Kokemäki	Risteen moottorirata (JM, motocross)	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys, www-sivut	Ei sk:ssa	aktiivikäytössä, käyttö ylikunnallista (Kokemäen Urheiluautoilijat ry)

⁵ Satakuntaliitto (1993). Satakunnan liikuntapaikkaselvitys, maakunnallisesti merkittävät liikunta- ja ulkoilualueet. Sarja A:202.

Noormarkku / Pori	Noormarkun Off Road Teamin rata Noormarkku Off Road Team ry	ymp.sihteri Heli Välimaa www.pori.fi/Porin ymp.ltk:n pöytäkirja	Ei sk:ssa	Alue on osa toiminnassa olevaa Lemminkäinen Oy:n kiviainesten ottoaluetta, maanomistajan suostumus. Kilpailutoiminta vähäistä. Maastoliikennelain mukainen lupa ajoharjoitteluun Kiimakallion alueelle Toukarin pohjoispuolella (1,5 ha, Kiimakallio III-niminen tila (Toukari 1:391). Maa-alueen omistaa Porin kaupunki, jolta toiminnanharjoittaja on vuokrannut kyseisen maa-alueen käyttö-oikeuden vuoden 2009 loppuun asti. Yleiskaavassa alue kuuluu Kiimakallion maankamaran ainesten ottoalueeseen. Ajoharjoittelua noin kerran kuukaudessa lauantaisin sekä joinakin yleisinä pyhäpäivinä.
Pori	Hangassuon JM-rata	Hangassuon jäteaseman YVA-menettelyn mukainen selostus, ymp.johtaja Matti Lankiniemen kirje sekä Porin kaupungin ymp.ltk:n pöytäkirja (www.pori.fi)	E-211, Hangassuo	Hangassuon kaatopaikan laajennuksen vuoksi alue siirtyy nykyisen rata-alueen pohjoispuolelle. Porin kaupungin ymp.ltk. on myöntänyt ympäristöluvan Satakunnan Urheiluautoilijat ry:lle luvan moottoriradalle maaliskuussa 2006 (uusi sijainti). Alueella on harjoittelupäiviä 80-100/v ja kilpailupäiviä 2-4/vuosi. Lähin asuinrakennus sijaitsee rata-alueelta noin 850 metrin päässä valtatie toisella puolella.
Pori	Porin-Rauman seudun liukkaankelin ajoharjoittelurata	www-sivut	E-211, Hangassuo	Rataa ylläpitää Porin-Rauman seudun ajoharjoittelusäätiö. Rata on liikenneministeriön hyväksymä. Rata on valmistunut vuonna 1990 ja radalla käy vuosittain noin 3000 kuljettajatutkinnon suorittavaa oppilasta.
Pori	Mikroautorata	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys	E-166, Hiittämäki	ylikunnallinen, seudullinen
Pori	Porin moottorirata (motocross, speedway)	Maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys	Ei sk:ssa	Toiminta lähinnä paikallista, mutta aktiivista. Jonkin verran myös kilpailutoimintaa, Meri-Porin osayleiskaavassa (v. 1999) E-alue (erityis-alue). Pitkällä tähtäimellä otettava esiin alueen mahdollinen siirto esim. Hangassuon alueen yhteyteen (moottoriurheilutoimintojen keskittäminen).

Rauma	Kuivassuon moottoriurheilualue (moto-cross)	Maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys	E-169, Kuivassuon moottoriurheilualue	Rauman yleiskaavassa (KV 25.8.2003) erityisalueeseen on yhdistetty myös mm. ampumaradan, muuntoaseman alueet (Sat. sk:ssa 5 ET-5) sekä Suiklansuon teollisuusjätteen läjitysalue (E-232) → erityisalue muodostaa laajemman kokonaisuuden
Siikainen	Satakunnan moottoriurheilukeskus	www-sivut/Siikaisten ratayhdistys	Ei sk:ssa	Ylikunnallinen, seudullinen
Ulvila	Haistilan moottorirata	ympäristölupapäätös 10.3.2004	Sijaitsee Satakunnan seutukaavan 5 teollisuustoimintojen alueella, T-57 (Friitala)	Ylikunnallinen, seudullinen (Ulvilan FK-kerho ry)

Taulukko 2. Satakunnan alueella sijaitsevat raviradat (maakuntatasoiset). Luettelossa ei ole mukana paikallisiksi luokitellut raviradat.

KUNTA	ALUEEN NIMI	ALUEEN KÄYTTÖ JA TIETOLÄHDE	SK 5 TUNNUS	MUUTA HUOMIOITAVAA
Kokemäki	Kokemäen ravirata	www.hippos.fi	E-230, ravirata	maakunnallinen
Pori	Porin ravirata	www.hippos.fi	A-33, Maa-Pori	maakunnallinen, Porin kantakaupungin 2025 osayleiskaavaluonnoksessa palvelujen ja hallinnon alue, PK

Taulukko 3. Satakunnan alueella sijaitsevat lentokentät ml. pienlentokentät. Tarkasteltu tässä lähinnä ilmailuun liittyvän harrastetoiminnan vuoksi. Lentokentät on käsitelty tarkemmin "Liikennejärjestelmä ja liikenneverkko" raportissa (Moilanen & Hyssänmäki 2006).

KUNTA	ALUEEN NIMI	TIETOLÄHDE	SK 5 TUNNUS	MUUTA HUOMIOITAVAA
Eura	Euran pienlentokenttä	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys	LL-40, Eura	paikallinen, ylikunnallinen
Jämijärvi	Jämin ilmaurheilukeskus	maastotietokanta, Sat.liikuntapaikka-selvitys, aluearkkitehti Ilmari Mattila	LL-4, Jämijärven lentokenttä	ylimaakunnallinen
Kokemäki	Piikajärven lentokeskus	Kokemäen Ilmailukerhon www-sivut	LL-6, Piikajärvi	ylimaakunnallinen, seudullinen
Pori	Porin lentokenttä		LL-7, Porin lentoasema	valtakunnallinen
Vampula	Vampulan pienlentokenttä	kunnasta saatu kartta		paikallinen, ylikunnallinen?

6. SELVITYKSEN PERUSTEELLA TEHDYT JOHTOPÄÄTÖKSET

6.1. Moottoriradat (ylikunnalliset, maakunnalliset)

Tämän selvityksen perusteella ehdotetaan, että Satakunnan maakuntakaavassa otetaan huomioon vähintään ylikunnalliset moottoriradat omalla aluevarausmerkinnällään. Satakunnan seutukaavaan 5 verrattuna tilanne on muuttunut Porin Hangassuon alueen sijainnin osalta. Lisäksi Siikaisten moottoriurheilualue on uusi kohde ja Kokemäellä ja Ulvilassa sijaitsevia ratoja on kehitetty. Muita merkittäviä moottoriurheilualueita koskevia muutostarpeita verrattuna Satakunnan seutukaavaan 5 ei ole selvityksen yhteydessä tullut esille.

Porin Hangassuon kaatopaikka-alueen yhteydessä oleva moottoriurheilualue jää Hangassuon kaatopaikkalaajennuksen alle. Tämän vuoksi Porin Hangassuon JM-rata on siirrettävä uuteen paikkaan, jolle Porin kaupungin ympäristölautakunta on myöntänyt ympäristöluvan maaliskuun 2006 kokouksessa. Porin-Rauman seudun liukkaankelin ajoharjoittelurata jää entiselle paikalleen, mutta sijoittuu käytännössä kaatopaikka-alueen sisälle. Tämän vuoksi ko. rataa ei tulisi erikseen osoittaa maakuntakaavassa, vaan alue tulee ottaa huomioon kaatopaikka-aluevarauksen yhteydessä. Hangassuota koskevan aluevarauksen suunnittelun yhteydessä on varauduttava myös siihen, että alueelle keskitetään tulevaisuudessa muitakin melua aiheuttavia moottoriurheilutoimintoja.

Pohjois-Satakuntaan on perustettu uusi seudullinen Satakunnan moottoriurheilukeskus, joka on syytä ottaa huomioon myös maakuntakaavassa. Alue ei ole mukana Satakunnan seutukaavassa 5. Myös Kokemäellä ja Ulvilassa sijaitsevat moottoriradat ovat merkitykseltään ylikunnallisia ja uusia kohteita verrattuna seutukaavaan 5.

Pitkällä tähtäimellä on Satakunnassa tarpeen laatia selvitys, jossa pohditaan moottoriurheilualueiden keskittämismahdollisuuksia. Tällainen selvitystarve nousee esille esim. Porin kaupungin alueella.

6.2. Raviradat (maakunnalliset)

Satakunnassa on kaksi maakuntatasoista ravirataa (Porin ja Kokemäen raviradat), jotka ovat mukana mm. Suomen Hippos ry:n rekistereissä. Porin ravirata on luokiteltu keskus- ja maakuntaratoihin ja Kokemäen ravirata 2. luokan radaksi. Suomen Hippos ry on suomalaisen raviurheilun ja hevoskasvatuksen valtakunnallinen keskusjärjestö, johon kuuluu 127 jäsenyhteisöä. Järjestö johtaa ja valvoo mm. ravikilpailutoimintaa maassamme.⁶ Lisäksi Kankaanpäässä ja Honkajoella on lähinnä paikallisessa käytössä olevat raviradat.

Porin ravirata sijaitsee Satakunnan seutukaavassa 5 taajamatoimintojen alueella. Vireillä olevassa Porin kantakaupungin osayleiskaavaluonnoksessa alue on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueeksi (PK). Porin ravirata on maakunnallinen ravirata ja radan mahdollista uutta sijaintia ei ole Satakuntaliiton käsityksen mukaan selvitetty. Nykyisissä ja valmisteilla olevissa kaavoissa ravirataa ei ole huomioitu. Porin raviradan sijaintiin liittyvät kysymykset onkin nostettava esiin eri tason kaavaneuvotteluissa. Satakuntaliiton käytettävissä ei ole tässä vaiheessa sellaista aineistoa, joka mahdollistaisi ko. raviradan sijoittumiskysymyksen tarkastelun maakuntakaavatasolla.

Vuonna 1993⁷ valmistuneessa Satakunnan liikuntapaikkaselvityksessä on pohdittu Porin raviradan sijaintiin liittyviä ongelmia. Raportissa on todettu, että uuden raviradan perustaminen edellyttää ko. alueelta tiettyjä perusvaatimuksia, jotka liittyvät mm. alueen sijaintiin, saavutettavuuteen, maaperän rakennettavuuteen ja raviradan yhteyteen mahdollisesti suunniteltuihin muihin vapaa-ajantoimintoihin. Lisäksi paikan valintaan vaikuttavat oleellisesti alueen maanomistusolosuhteet sekä ympäristövaikutukset. Eräinä potentiaalisina raviradan sijaintipaikkoina raportissa on nostettu esille Hanhiluodon alue, Honkaluodon eteläpuoleinen alue sekä Pinomäen seutu. Liikuntapaik-

⁶ http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/index.php/14.2.2006

⁷ Satakuntaliitto 1993

kaselvityksessä ei ole lähdetty yksityiskohtaisemmin kartoittamaan uuden raviradan mahdollisia sijoittumispaikkavaihtoehtoja. Uuden radan sijoitus- ja suunnittelutyö on nähtävä kuntien, raviharrastajien ja muiden radan mahdollisten käyttäjien välisenä yhteistyöprojektina ja tällainen selvitys on tarpeen käynnistää tulevaisuudessa.

6.3. Ilmailuharrastus

Lentoliikenteeseen liittyvää harrastustoimintaa, joka vaatii käytössä olevia pienlentokenttiä on Jämijärven Jämillä, Kokemäen Piikajärvellä ja Eurassa. Myös Porin lentokentällä on lentoilmailuun liittyvää harrastustoimintaa. Nämä alueet ovat olleet osoitettuna Satakunnan seutukaavassa 5 ja ne on syytä ottaa huomioon myös tulevassa maakuntakaavassa. Satakunnan seutukaavaan 5 verrattuna Vampulan yksityislentokenttä on uusi alue ja myös se on syytä huomioida maakuntakaavan laadinnassa. Lentokentät käsitellään tarkemmin erillisessä liikennettä käsittelevässä teemaraportissa. (Moilanen & Hyssänmäki 2006).

6.4. Ampumaradat

Pääosa Satakunnassa olevista ampumaradoista on ampuma- ja metsästysseurojen yms. harrastusjärjestöjen käytössä. Kankaanpäässä ja Säkylässä on puolustusvoimien ampumaradat sekä muuta ampumatoimintaa. Ampumaratojen sijainti on maakuntakaavoituksen yhteydessä otettava huomioon mm. taajamien laajenemissuuntia mietittäessä. Satakunnan seutukaavassa 5 ei kaavassa ole erikseen osoitettu ampumaratoja koskevia aluevarauksia.

Ampumaratojen osalta on tulevaisuudessa ilmeinen tarve käynnistää erillisselvitys, jossa ampumaradat käydään niillä olevien toimintojen osalta tarkemmin läpi sekä pohditaan mahdollisia keskittämistarpeita.

7. MOOTTORIURHEILUALUEIDEN, RAVIRATOJEN SEKÄ AMPUMARATOJEN OSOITTAMISESTA MAAKUNTAKAAVASSA

Satakunnan maakuntakaavan laatiminen on valmisteluaineiston kokoamisvaiheessa, jossa yhteensovittaminen muiden käyttötarkoitukseltaan erilaisten aluevarausten osalta on käynnissä. Tässä vaiheessa selvityksessä esitetään, että Satakunnan maakuntakaavassa moottoriurheilualueet, raviradat sekä ampumaradat otetaan huomioon luvuissa 7.1.- 7.2. esitetyillä tavoilla. Lento- liikennettä käsittelevä osio kulkee tässä tarkastelussa mukana lähinnä harrastustoimintaan liittyen, mutta nämä asiat käsitellään tarkemmin erillisessä liikenteeseen liittyvässä teemaraportissa.

7.1. Vaihtoehtojen vertailu

Tätä selvitystä hyödynnetään maakuntakaavan valmisteluvaiheessa. Selvityksen tuloksia on verrattu mm. paikka- ja kartta-analyysiä käyttäen toteutuneeseen tilanteeseen **(VE 0)**, Satakunnan seutukaavaan 5 **(VE 1)** sekä kuntien ja sidosryhmien esittämiin muutostarpeisiin **(VE 2)**. Arvioinnin perusteella on tässä selvityksessä muodostettu ehdotus, miten moottoriurheilualueita, raviratoja sekä ampumaratoja käsitellään Satakunnan maakuntakaavan valmisteluvaiheen **(VE 3)** aineistossa.

Taulukko 4. Teema-alueiden osoittaminen Satakunnan maakuntakaavassa

TEEMA	VE0 –nykytila / toteutuneisuus	VE1 –Satakunnan seutukaava 5	VE2 – muutostarpeet (kuntien ja sidosryhmien muutostarpeet)	VE3 – perusteltu ehdotus maakuntakaavaa varten
Moottoriurheilualueet	Satakunnan seutukaavassa 5 olevat kohteet ovat edelleen aktiivikäytössä. Lisäksi maakunnan alueella on useita paikallisia moottoriurheilualueita.	Moottoriurheilu-käytössä olevia alueita. Paikallisiksi luokiteltuja kohteita ei ole osoitettu seutukaavassa. Seutukaavassa on osoitettu Eurajoen, Honkajoen, Huittisten, Kankaanpään, Porin (Hangassuo, Hiittenmäki) ja Rauman kuntien alueilla sijaitsevat moottoriurheilutoimintoihin liittyvät alueet.	Ei ole esitetty muutostarpeita lukuun ottamatta Hangassuon kaatopaikka-alueen laajennuksen aiheuttamia muutoksia.	Osoitetaan Satakunnan seutukaavassa 5 olevat kohteet siten, että Porin Hangassuon alueen sijainti ja koko muuttuu sekä sovitetaan yhteen laajempaan aluekokonaisuuteen, Rauman Kuivassuon alue sovitetaan yhteen laajempaan aluevarauskokonaisuuteen sekä ehdotetaan osoitettavan Satakunnan moottoriurheilukeskus Siikaisissa sekä Kokemäen ja Ulvilan moottoriradat uusina kohteina.
Raviradat	Satakunnassa on kaksi vähintään maakunnallisiksi luokiteltua ravirataa (Porin ja Kokemäen raviradat)	Kokemäen ravirata on osoitettu Satakunnan seutukaavassa 5. Porin ravirata sijoittuu seutukaavassa 5 taajamatoimintojen alueelle.	Ei ole esitetty muutostarpeita.	Osoitetaan Kokemäen ravirata. Porin ravirata sijaitsee taajamatoimintojen sisällä ja radalle ei ole tässä vaiheessa tiedossa uutta sijaintipaikkaa.
Ampumaradat	Käytössä olevien alueiden sijainti on Satakunnassa esitetty kuvassa 2.	Ei ole osoitettu Satakunnan seutukaavassa 5.	Käytössä olevat metsästys- ja ampumaradat on syytä ottaa huomioon taajamien laajenemissuunnitelmissa.	Ei osoiteta maakuntakaavassa erillisinä aluevarauksina, mutta otetaan huomioon taajamien laajenemissuunta pohdittaessa.

7.2. Selvityksen ehdotus teema-alueiden esittämisestä (VE3)

Tässä selvityksessä moottoriurheilualueet ehdotetaan osoitettavan Satakunnan maakuntakaavassa erityisaluetta kuvaavalla aluemerkinä E. Merkintään ehdotetaan liitettävän alueen käyttöä kuvaava luokka.

- E-m** Moottoriajoneuvojen harjoittelualue (E-m, e-m)
- Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ajoharjoittelu- ja moottoriurheiluradat.
- Hevosurheilualue (e-h)

Merkinnällä osoitetaan ylikunnallisesti merkittävät raviradat.

Moottoriajoneuvojen harjoittelu- sekä hevosurheilualueita koskevilla merkinöillä osoitetaan ylikunnallista tai maakunnallista merkittävyyttä omaavat alueet. Alueen merkittävyyttä on arvioitu alueiden käytön perusteella. Osa Satakunnassa sijaitsevista ylikunnallisista tai maakunnallisista moottoriajoneuvojen harjoittelualueista sijoittuu useita eri toimintoja käsittelevien erityisaluekokonaisuuksien tai taajama- ja teollisuustoimintojen tms. koskevien aluevarausten alueelle.

Taulukossa 5 on luettelointi moottoriurheilualueet, jotka ehdotetaan otettavan huomioon erityisalueita kuvaavalla merkinnällä Satakunnan maakuntakaavassa. Ehdotuksen perusteena on alueen käyttö, sijainti sekä ylikunnallinen tai maakunnallinen merkittävyys. Taulukossa 6 on luettelointi raviradat, jotka ehdotetaan otettavan huomioon erityisaluemerkinnällä Satakunnan maakuntakaavassa. Ehdotuksen perusteena on alueen käyttö, sijainti sekä ylikunnallinen tai maakunnallinen merkittävyys. Lisäksi taulukossa 7 on luettelointi lentokentät, jotka otetaan huomioon Satakunnan maakuntakaavassa. Lentokentät käsitellään tarkemmin liikennettä käsittelevän teemaraportin yhteydessä⁸. Kuvassa 3 (selvityksen lopussa) on koottu yhteen taulukoiden 5, 6 ja 7 ehdotukset.

Porin ravirata ei ole mukana taulukon 6 ehdotuksissa, koska Satakuntaliitolla ei ole tässä vaiheessa käytettävissä sellaisia selvityksiä tai tietoja, joiden perusteella Porin ravirata voidaan ottaa huomioon Satakunnan maakuntakaavassa. Kyseisen raviradan merkittävyyden vuoksi asiaa on syytä ottaa esille mm. kaavaneuvotteluissa sekä jatkosuunnittelussa. Satakunnan seutukaavassa 5 Porin ravirata sijaitsee taajamatoimintojen alueella. Vireillä olevassa Porin kantakaupungin osayleiskaavaluonnoksessa alue on osoitettu palvelujen ja hallinnon alueeksi (PK). Nykyisissä ja valmisteilla olevissa kaavoissa ravirataa ei ole merkitty erillisenä aluevarauksena.

Ampumaratojen sijainti otetaan huomioon maakuntakaavaprosessissa mm. taajamien laajentumissuunnitelmia pohdittaessa. Muutoin ampumaratoja ei erikseen merkitä (huom! Puolustusvoimien alueelle sijoittuvat radat käsitellään erillisessä teemaraportissa).

Taulukko 5. Selvityksen perusteella Satakunnan maakuntakaavaan ehdotettavat moottoriurheilualueet.

KUNTA	ALUEEN NIMI	SK 5 TUNNUS	SUUNNITTELUSSA HUOMIOITAVAA
Eurajoki	Moottorirata, Koivuniemi	E-212, Koivuniemi	sijainti ja alue kuten sk 5
Honkajoki	Moottoriurheilu- ja tapahtumakeskus, Pesämäki	E-201, Lakiakangas	sijainti ja alue kuten sk 5
Huittinen	Ajoharjoittelurata, Huittinen	E-213, ajoharjoittelurata	sijainti ja alue kuten sk 5
Kankaanpää	Ajoharjoittelukeskus, Kankaanpää	E-209, ajoharjoittelukeskus	sijainti ja alue kuten sk 5
Kokemäki	Järilän moottorirata	Ei sk:ssa	uusi kohde verrattuna sk 5
Kokemäki	Risten moottorirata	Ei sk:ssa	uusi kohde verrattuna sk 5
Pori	Moottoriurheilualue, Hangassuo	E-211, Hangassuo	Alueen siirto uuteen paikkaan verrattuna SK:aan 5, kyseessä kuitenkin sama aluekokonaisuus Hangassuon kaatopaikka-alueen yhteydessä. Aluevarauksessa on otettu huomioon, että pitkällä tähtäimellä tälle alueelle keskitetään myös muita moottoriurheilutoimintoja. Huom! Erityisalueen yhdistäminen laajemmaksi kokonaisuudeksi harkittava (kaatopaikka-alue, moottoriurheilualue sekä liukkaankelin ajoharjoittelurata) maakuntakaavan yhteensovittamisvaiheessa.

⁸ Moilanen & Hyssänmäki 2006

Pori	Liukkaankelin ajoharjoittelurata, Hangassuo		Alue jää laajennettavan Hangassuon kaatopaikka-alueen sisään. Alueen käyttö ajoharjoittelualueena tulisi ottaa huomioon vähintään maakuntakaavan kaatopaikkaa koskevassa aluekuvauksessa. Huom! Erityisalueen yhdistäminen laajemmaksi kokonaisuudeksi harkittava (kaatopaikka-alue, moottoriurheilualue sekä liukkaankelin ajoharjoittelurata) maakuntakaavan yhteensovittamisvaiheessa.
Pori	Mikroautorata, Hiittenmäki	E-166, Hiittenmäki	sijainti ja alue kuten sk 5
Rauma	Moottoriurheilualue, Kuivassuo	E-169, Kuivassuon moottoriurheilualue	Erityisalueen yhdistäminen laajemmaksi kokonaisuudeksi harkittava maakuntakaavan yhteensovittamisvaiheessa
Siikainen	Satakunnan moottoriurheilukeskus, Siikainen	Uusi kohde	Uusi kohde
Ulvila	Haistilan moottorirata	Uusi kohde	Uusi kohde . Merkintää harkittava maakuntakaavan yhteensovittamisvaiheessa. (teollisuusalue?)

Taulukko 6. Selvityksen perusteella Satakunnan maakuntakaavaan ehdotettavat

KUNTA	ALUEEN NIMI	SK 5 TUNNUS	SUUNNITTELUSSA HUOMIOITAVAA
Kokemäki	Kokemäen ravirata	E-230, ravirata	maakunnallinen

Taulukko 7. Lentokentät käsitellään tarkemmin erillisessä liikennettä käsittelevässä teemaraportissa ja tässä raportissa ne ovat esillä lähinnä niihin liittyvän harrastustoiminnan vuoksi.

KUNTA	ALUEEN NIMI	SK 5 TUNNUS	SUUNNITTELUSSA HUOMIOITAVAA
Eura	Euran pienlentokenttä	LL-40, Eura	sijainti ja alue kuten sk 5
Jämijärvi	Jämin ilmailukeskus	LL-4, Jämijärven lentokenttä	sijainti ja alue kuten sk 5
Kokemäki	Piikajärven lentokeskus	Kokemäen Ilmailukerhon www-sivut	LL-6, Piikajärvi
Pori	Porin lentokenttä	LL-7, Porin lentoasema	melualueen merkitseminen
Vampula	Vampulan pienlentokenttä	uusi kohde	uusi kohde

Ampumaratojen osalta ehdotetaan, että niitä ei merkitä erikseen maakuntakaavaan. Ampumaratojen sijainti tulee kuitenkin ottaa huomioon mm. taajamien laajenemissuuntia yms. mietittäessä.

7.3. Teemaan liittyvien maakuntakaavamerkintöjen oikeusvaikutukset

Maakuntakaavan hyväksyy maakunnan liiton ylin päättävä elin eli maakuntavaltuusto. Maakuntakaavan vahvistaa ympäristöministeriö. Maakuntakaavan sisältövaatimukset on määritelty maankäyttö- ja rakennuslaissa. Ympäristöministeriön on vahvistettava maakuntakaava, jollei se ole lainvastainen.

Maakuntakaava on keskeinen keino valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamisessa. Maakuntakaavassa otetaan huomioon valtakunnallisten tavoitteiden lisäksi maakunnan kehittämisen tavoitteet. Maakuntakaavassa esitetään alueidenkäytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Lisäksi maakuntakaavassa voidaan esittää useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteensovittamisen kannalta tarpeellisia eli ylikunnallisia tarpeita.

Maakuntakaavan ohjausvaikutukset vastaavat pääpiirteissään seutukaavan ohjausvaikutuksia. Uutta on viranomaisten velvollisuus ottaa kaava huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa ja lisäksi edistää kaavan toteuttamista. Lisäksi maakuntakaavassa valkoisiksi jääville alueille ei voida osoittaa alempiasteisessa kaavoituksessa ylikunnallista tai sitä merkittävämpää maankäyttöä.

Toisena keskeisenä oikeusvaikutuksena on vaikutus kuntien alueiden käytön suunnitteluun. Maakuntakaavan keskeiset periaatteet ja maakuntakaavassa esitetyt maakunnalliset tai seudulliset kaavaratkaisut ovat kuntakaavoituksen lähtökohtana: "Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32.1§)". "Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan päätöksen osalta (MRL 32.3§)"

Yleisperiaatteet

1. Maakuntakaavan yleispiirteisyys vaikuttaa tulkintaan

Maakuntakaava sallii yleensä tietyn liikkumavaran esimerkiksi yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tai muissa toimenpiteissä. Toisaalta erityisesti suojelualueiden ja suojelumääräysten kohdalla tulkinta on tavanomaista tulkintaa täsmällisempää.

2. Valtakunnallisten, maakunnallisten ja seudullisten tavoitteiden turvaaminen korostuu

Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen sallimaa liikkumavaraa arvioitaessa on näin ollen lähtökohtana pidettävä asian merkitystä valtakunnalliselta, maakunnalliselta tai seudulliselta kannalta.

3. Maakuntakaavan sisältö ja esitystapavaikuttavat kaavan ohjausvaikutukseen

Maakuntakaavassa voidaan osoittaa toisaalta alueiden käytön muutosalueita ja toisaalta alueita, joiden tulisi säilyä nykyisellään. Pääperiaatteena voidaan pitää sitä, että kehittämisperiaatteita koskevat merkinnät ja niitä täydentävät kaavamääräykset ovat sisällöltään yleispiirteisempiä kuin aluevarausmerkinnät.

Maakuntakaavalla pyritään entistä enemmän tukemaan maakunnan kehittämisedellytyksiä, mikä edellyttää maakuntakaavalta riittävää joustamista. Joustamista arvioitaessa tulee erityisesti edellyttää, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet eivät vaarannu.

8. MUUTOKSET VERRATTUNA SATAKUNNAN SEUTUKAAVAAN 5

Tässä selvityksessä ehdotetaan, että Satakunnan seutukaavaan 5 verrattuna uusina moottoriurheilualueina maakuntakaavaan merkitään Siikaisissa sijaitseva Satakunnan moottoriurheilukeskus sekä Kokemäen ja Ulvilan moottoriradat (Järilä ja Riste Kokemäellä, Haistila Ulvilassa). Porin Hangassuon JM:n luokan rata-alueen siirron vuoksi (syynä Hangassuon kaatopaikan laajennus) ehdotetaan, että rata-alue sijoitetaan uudelle paikalle Hangassuon kaatopaikka-alueen kupeeseen. Ehdotettavan alueen koko mahdollistaa myös muiden moottoriurheilualuetoimintojen keskittämisen alueelle. Porin-Rauman seudun liukkaankelin ajoharjoittelurata jää laajennettavan Hangassuon kaatopaikka-alueen sisään. Maakuntakaavan yhteensovittamisvaiheessa on tarpeen harkita kaatopaikka-aluetta sekä moottoriurheilualuetta ja liukkaankelin ajoharjoittelurataa käsittävien alueiden yhdistämistä yhdeksi kokonaisuudeksi.

Lisäksi uutena olemassa olevana alueena ehdotetaan maakuntakaavaan merkittävän Vampulassa sijaitseva pienlentokenttä. Lentoliikennettä ja niiden aluevarausmerkintäehdotuksia Satakunnan maakuntakaavassa käsitellään tarkemmin liikennettä käsittelevässä teemaraportissa. (Moilanen & Hyssänmäki 2006).

9. VAIKUTUSTEN ARVIOINTI SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVAPROSESSISSA

Vaikutusten arviointia tehdään koko maakuntakaavan suunnitteluprosessin ajan siten, että vaikutusten arviointi kulkee täydentyvästi läpi koko kaavaprosessin. Vaikutuksia selvitettyä otetaan huomioon maakuntakaavan tehtävä ja tarkoitus sekä aikaisemmin tehty selvitykset siinä laajuudessa, että maakuntakaavan toteuttamisen vaikutuksia voidaan arvioida riittävässä määrin. Koko kaavan toteuttamisen yhteisvaikutukset arvioidaan kaavalle asetettavien sisältövaatimusten näkökulmasta ja raportoidaan kaavaselostuksessa.

Selvitystä laadittaessa on hyödynnetty paikkatietoaineistoja (YKR-aineisto, maastotietokanta, kuntien kaava- yms. aineisto sekä muihin teemoihin liittyvät aineistot), joiden pohjalta on arvioitu tässä selvityksessä kaavan ehdotettavien toteuttamiskäytäntöjen vaikutuksia. Selvitysaineistoa on täydennetty tarpeen mukaan ottamalla yhteyttä asianomaisiin tahoihin.

Tässä selvityksessä käsitellyt alueet ovat olemassa olevia moottoriurheilualueita, raviratoja, lentokenttiä sekä ampumaratoja. Ainoa olemassa olevaan alueeseen liittyvä muutos koskee Porin Hangassuon kaatopaikka-alueen yhteydessä olevaa moottoriurheilualuetta. Selvityksessä on keskitytty erityisesti nykytilanteen päivittämiseen sekä ylikunnallisuuden/maakunnallisuuden arviointiin. Tästä syystä tässä selvityksessä ei ole katsottu tarpeelliseksi käydä käsiteltyjen alueiden vaikutuksia erikseen läpi.

10. VALMISTELUPROSESSIN KUVAUS

Tämä selvitys on maakuntakaavoituksen perusaineistoa, joka liittyy maakuntakaavan tarkoituksenmukaisen alue- ja yhdyskuntarakenteen turvaamista koskeviin tavoitteisiin. Tämä aineisto on pohjana maakuntakaavan valmisteluvaiheessa. Selvityksellä ei ole suoraan lakiin perustuvia oikeudellisia vaikutuksia, joten selvitysten ehdotukset eivät ole viranomaisia tai maanomistajia sitovia. Moottoriurheilualueiden, raviratojen, lentokenttäalueiden sekä ampumaratojen huomioonottaminen Satakunnan maakuntakaavassa täsmentyy valmisteluvaiheen aineistosta ja kaavaehdotuksesta saatavan palautteen pohjalta. Teemaraporttia on tarkoitus käsitellä Satakunnan maakuntakaavan seuranta- ja arviointiryhmässä. Saatavan palautteen perusteella päätetään teeman jatkokäsittelystä.

LÄHTEET

http://www.hippos.fi/hippos/suomen_hippos/index.php/14.2.2006

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) ja –asetus (895/1999).

Moilanen, Jukka & Hannu Hyssänmäki (2006). Liikennejärjestelmä ja liikenneverkko. Satakunnan maakuntakaava, valmisteluvaihe. Satakuntaliitto 12.6.2006, moniste.

Satakuntaliitto (1993). Satakunnan liikuntapaikkaselvitys, maakunnallisesti merkittävät liikunta- ja urheilualueet. Sarja A:202.

Satakuntaliitto (2004). Satakunnan maakuntakaava, tavoitevaihe 2003-2004. Tavoitteet. Sarja A:273.

Ympäristöministeriö: Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000-julkaisusarja, opas 5. Ympäristöministeriö 2001.

- Kuva 1.** Satakunnan moottoriurheilualueet, maakunnalliset raviradat sekä lentoliikenteen alueet.
- Kuva 2.** Ampumaradat Satakunnassa.
- Kuva 3.** Satakunnan maakuntakaavaan selvityksen perusteella erityisaluemerkinnällä ehdotettavat moottoriurheilualueet, lentokentät ml. pienlentokentät sekä raviradat. Osa Satakunnassa sijaitsevista ylikunnallisista tai maakunnallisista moottoriajoneuvojen harjoittelualueista sijoittuu useita erilaisia toimintoja käsittelevien erityisaluekokonaisuuksien tai taajama- ja teollisuustoimintojen tms. koskevien aluevarausten alueelle. Lentokentät käsitellään tarkemmin liikenne raportissa (Moilanen & Hyssänmäki 2006).

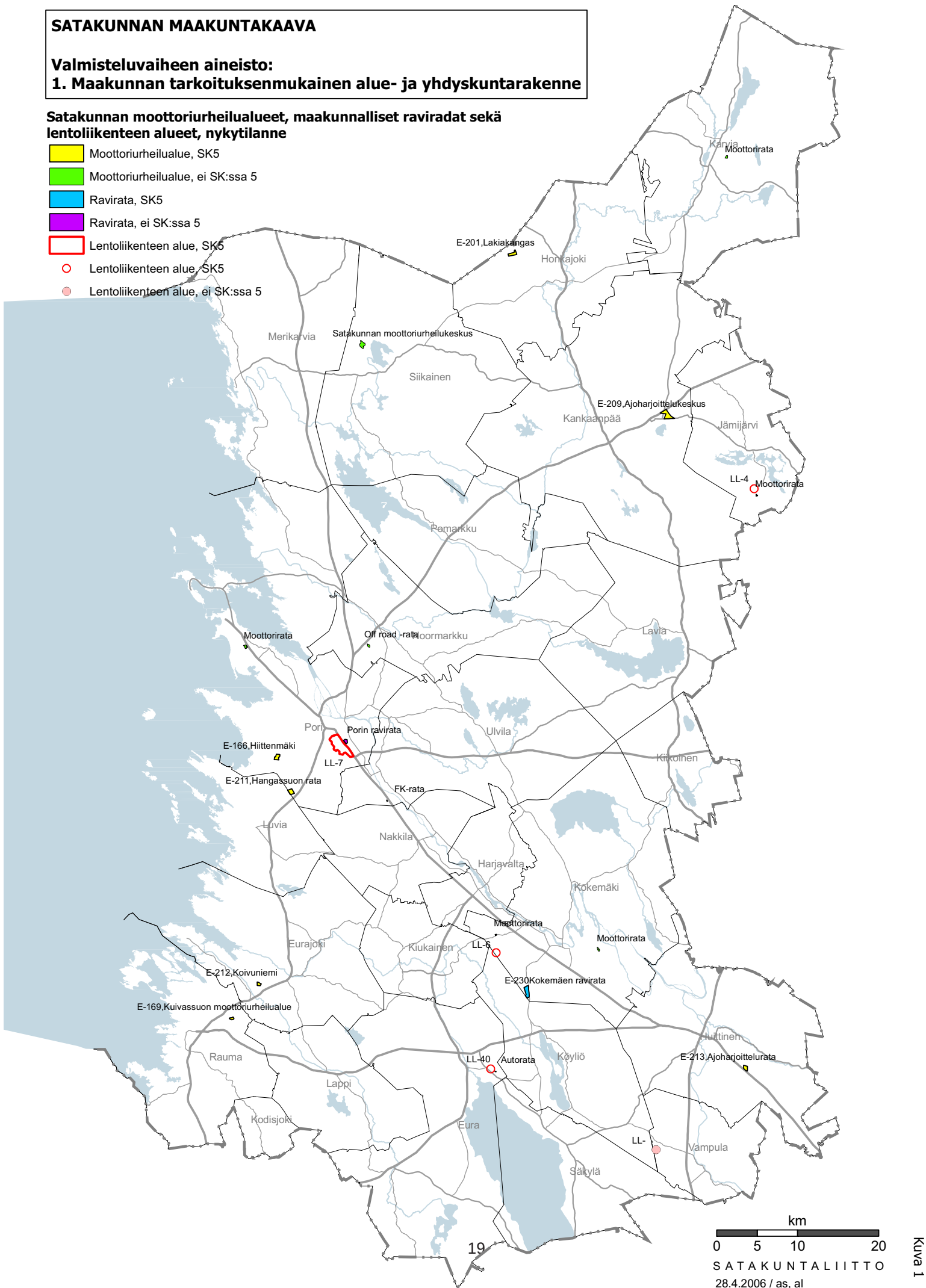
SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Valmisteluvaiheen aineisto:

1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Satakunnan moottoriturheilualueet, maakunnalliset raviradat sekä lentoliikenteen alueet, nykytilanne

- Moottoriturheilualue, SK5
- Moottoriturheilualue, ei SK:ssa 5
- Ravirata, SK5
- Ravirata, ei SK:ssa 5
- Lentoliikenteen alue, SK5
- Lentoliikenteen alue, SK5
- Lentoliikenteen alue, ei SK:ssa 5

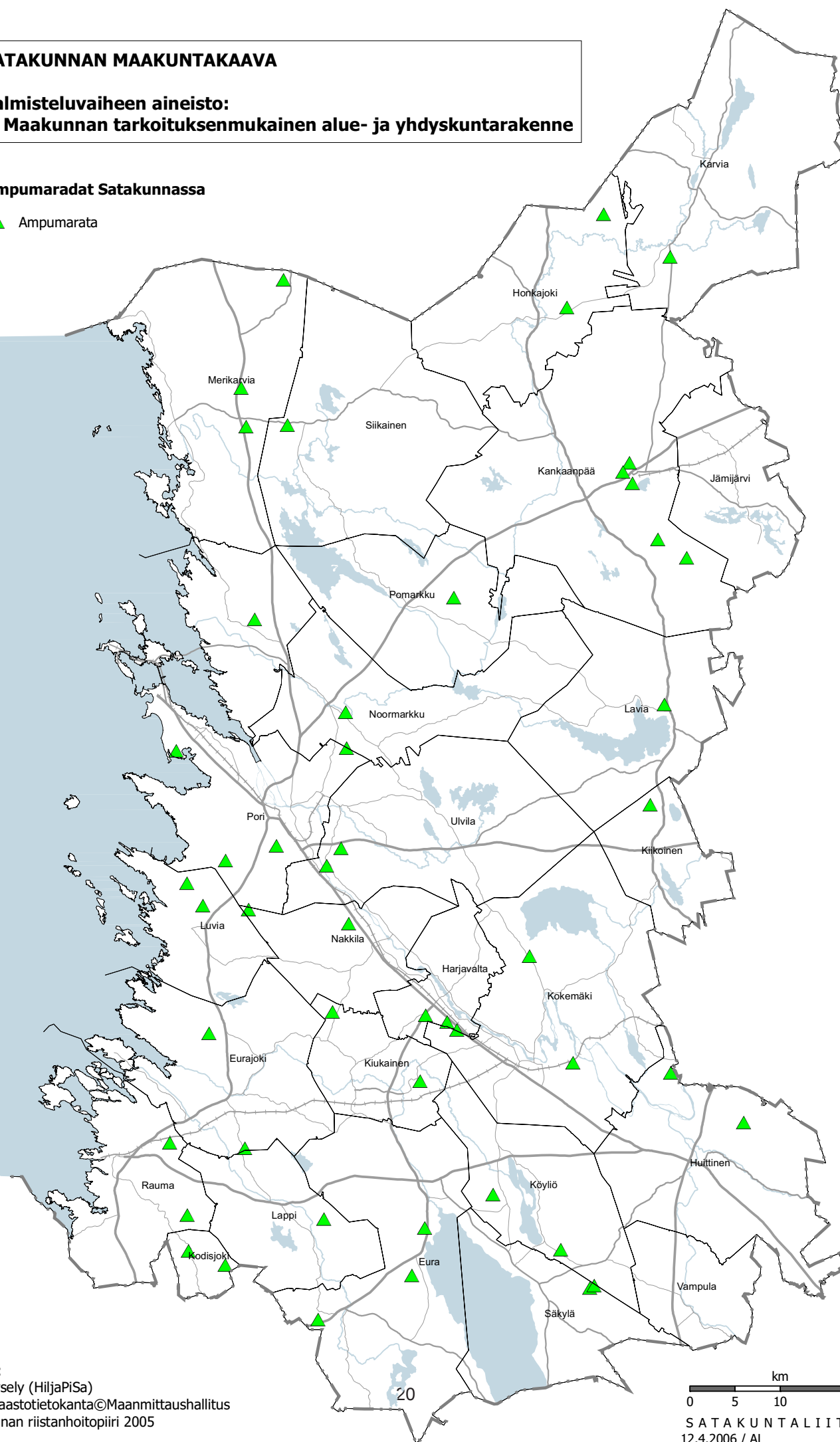
SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Valmisteluvaiheen aineisto:

1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Ampumaradat Satakunnassa

▲ Ampumarata

Lähteet:
Kuntakysely (HiljaPiSa)
MTK, maastotietokanta@Maanmittaushallitus
Satakunnan riistanhoitopiiri 2005

0 5 10 20 km
SATAKUNTALIITTO
12.4.2006 / AL

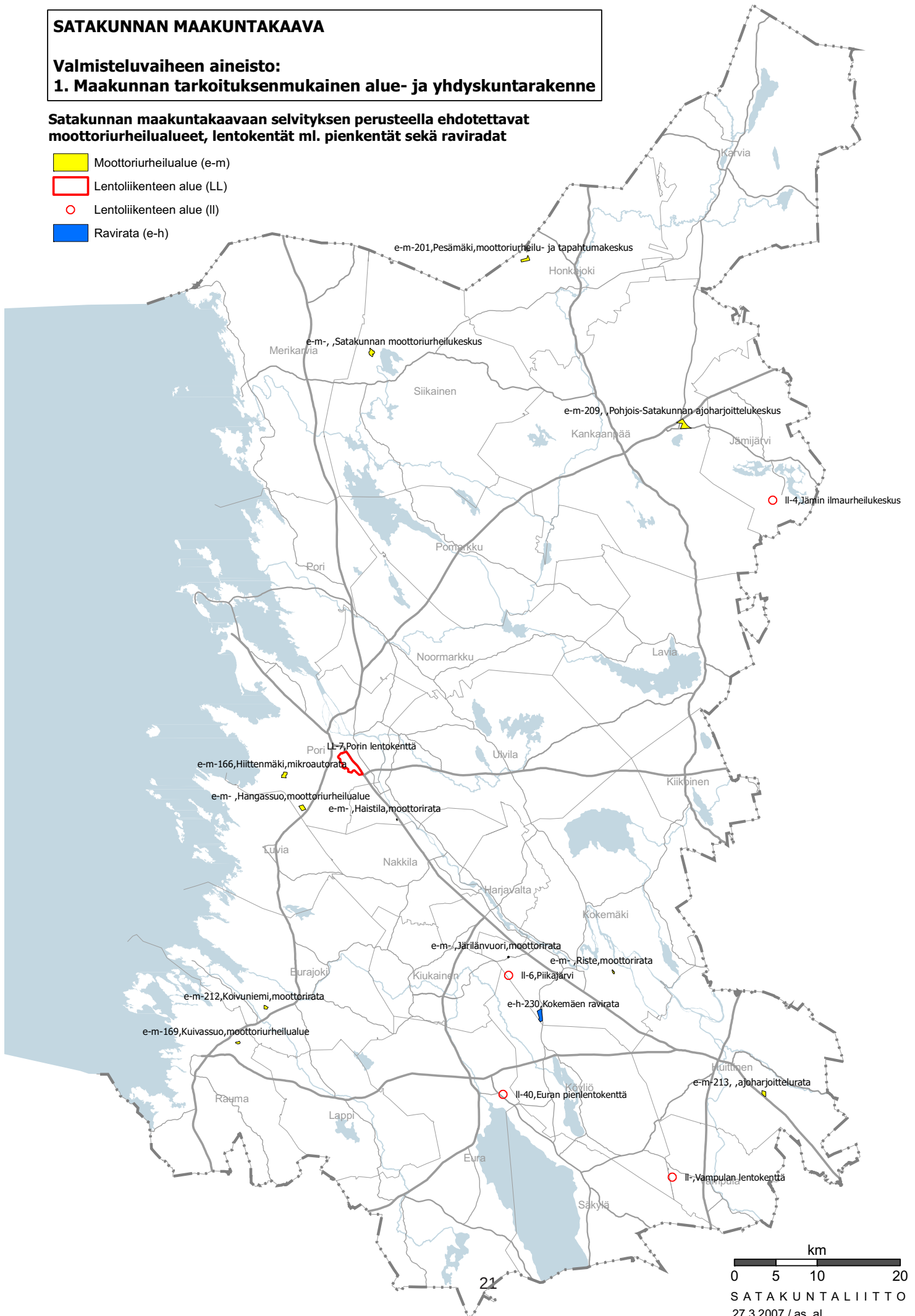
SATAKUNNAN MAAKUNTAKAAVA

Valmisteluvaiheen aineisto:

1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne

Satakunnan maakuntakaavaan selvityksen perusteella ehdotettavat moottoriurheilualueet, lentokentät ml. pienkentät sekä raviradat

- Moottoriurheilualue (e-m)
- Lentoliikenteen alue (LL)
- Lentoliikenteen alue (II)
- Ravirata (e-h)

SATAKUNTALIITTO

PL 260, 28101 PORI

Pohjoisranta 11 D

Puh. (02) 620 4300

Fax (02) 620 4301

www.satakunta.fi